

МІЖНАРОДНІ ПРАВОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Стаття розкриває діяльність основних міжнародних антитерористичних інститутів на двох рівнях: глобальному та регіональному. Останній представлений західним і східним регіонами. Відзначаються структура організацій, груп, досвід і напрями роботи, наявні проблеми. Розглядаються антитерористичні законодавчі акти, які лежать в основі діяльності міжнародних інститутів.

Ключові слова: тероризм, міжнародні антитерористичні організації, міжнародні антитерористичні законодавчі акти.

Постійна активність терористичних організацій як у країнах Азії та Африки, так і (хоча й дещо іншого характеру) у країнах Європи та Америки зберігає для багатьох країн проблему боротьби проти тероризму на високому рівні серед інших проблем. Прикладом такої активності терористів є збройні акції „Абу Сайяф” у Філіппінах, „Джамаа Ісламійя” в Індонезії, „Ісламська партія визволення Туркестану” в Китаї, „Тигрів визволення Таміл Іламу” у Шрі-Ланці, одразу декількох ісламістських організацій в Індії, Пакистані, Афганістані, Іраку, ісламістських груп в Єгипті, Алжирі, Сомалі, Марокко та інших африканських країнах, курдських та ісламістських організацій в Туреччині, підпільна вербувальна, фінансова, інформаційна діяльність ісламістських і сепаратистських організацій, пов’язаних з тероризмом у Таджикистані, Узбекистані, Росії, Бельгії, Франції, Великобританії, Німеччині, Іспанії, використання інших європейських країн для транзиту зброї, наркотиків, фінансів і власне переміщення і відпочинку бойовиків, діяльність релігійних організацій, пов’язаних з тероризмом і правоорієнтованих екстремістських організацій у США, відкрита та прихована діяльність терористичних груп у країнах Південної Америки: Колумбії, Венесуелі, Еквадорі. Наявність терористичних організацій у багатьох країнах світу несе загрозу не тільки для цих країн, а й для їхніх сусідів і взагалі для регіону, враховуючи сучасні міжнародні можливості комунікації. На сьогодні майже не лишилося груп, які б не виходили на міжнародний рівень діяльності. Тому ця проблема має характер глобальної загрози і вирішуватися повинна на різних рівнях міжнародної спільноти.

У кожному окремому випадку проявів діяльності терористичної організації на тлі соціально-політичних, економічних, духовно-культурних, релігійних та інших проблем суспільства, а також власне самопочуття і світогляду людини у цьому суспільстві важливою причиною появи і діяльності терористичної організації є недосконалість антитерористичного законодавства, інституційної бази або їхня застарілість порівняно із сучасними викликами безпеці. На цю проблему звертають увагу дослідники кримінального законодавства, юристи і політологи, які вивчають феномен тероризму. Зокрема, заступник керівника Антитерористичного Центру України В.Ф. Антипенко, який висловлює слушну ідею формування антитерористичного права як самостійної правової галузі на національному і на міжнародному рівнях. Відзначають проблеми антитерористичного законодавства та інституційної системи й такі дослідники, як В. Кудрявцев, Г. Яворська, І. Трунов, В. Устинов, Г. Тревертон та інші. Але предметом їх досліджень є частково міжнародна, європейська та американська системи антитерористичної боротьби, проблеми невизначення поняття „тероризму” та координації зусиль на міжнародному рівні, лишаючи поза увагою законодавчі та інституційні системи країн Азії та Африки. Отже метою статті є розкриття досвіду міжнародного законодавчого та інституційного забезпечення антитерористичної боротьби країн як Заходу, так і та Сходу.

Як на національному, так і на міжнародному рівні основу антитерористичної політики держави складають законодавчий комплекс і антитерористичні (або контртерористичні) органи і системи. Дуже вдалим є визначення контртерористичної (антитерористичної) інституційної системи запропоноване російськими юристами - дослідниками тероризму Є.Ляховим і Д. Ляховим, як органа, органів, системи органів, які були створені згідно національно-правовим і/або міжнародно-правовим нормам і принципам в межах компетенції державних і міжнародних інститутів зі знищення міжнародного тероризму і здійсненню контр терористичної діяльності за наступними напрямками: визначення поняття і сутності міжнародного тероризму; визначення причин і умов, що породжують ці явища; визначення форм і способів попередження, протидії, знищення і боротьби з міжнародним тероризмом [1, 62]. На сучасному етапі антитерористична політика держав, як комплекс стратегій і методів у боротьбі проти тероризму, реалізується в межах внутрідержавних, регіональних та міжнародних інститутів, спираючись на відповідні законодавства. Отже за масштабами діяльності антитерористичне законодавство та інституційні системи доцільно поділити на 3 рівні: національний, регіональний та міжнародний.

Сучасна система багатосторонньої співпраці у боротьбі з тероризмом склалася в основному за останні 40 років. Міжнародну глобальну інституційну і законодавчу систему складають, по-перше, Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи: МАГАТЄ, створений у 2001 р. при Раді Безпеки ООН *Комітет з боротьби проти тероризму*, який включає в себе усі 15 держав-членів РБ ООН і має на меті контролювати виконання країнами Резолюції 1373 (щодо боротьби проти фінансування тероризму). Кожна держава, яка ратифікувала цю резолюцію, подає звіт про її виконання, в якому вказує про розвиток законодавства в цій галузі, роботу виконавчого механізму та практичні заходи, що були проведені у боротьбі з фінансуванням тероризму. КБТ надає оцінку антитерористичній діяльності держави в цій сфері і може поставити запитання, відповідь на які держави повинна надати протягом трьох місяців. Таким чином реалізуються превентивні заходи боротьби. У 2002 р. в межах Управління ООН з наркотиків та злочинності створено *Сектор з попередження тероризму*, який надає допомогу країнам у протидії тероризму, та у 2005 р. – неофіційна *Цільова група з проведення контртерористичних заходів*, яка займається координацією дій в середині ООН та за її межами. По-друге, міжнародна правоохоронна структура *Інтерпол* (міжнародна поліція) та створена у 1986 р. у її складі спеціальна антитерористична група. По-третє, *НАТО*, у складі якої діє з 2001 р. Розвідувальний відділ з боротьби проти тероризму. В цьому напрямі ведеться дуже різноманітна діяльність: проводиться наукове дослідження тероризму, розвідувальна діяльність, контроль і захист території, збройна боротьба. По-четверте, сьогодні у міжнародній інституційній сфері діє *Міжнародний кримінальний суд*, статут якого був прийнятий у 1998 р. і ратифікований більше ніж 100 державами. Під його юрисдикцію підпадають злочини проти людяності, геноцид, військові злочини, злочини зі здійснення агресії, в тому числі й тероризм. По-п'яте, міжнародна організація „*Кіловат*”, яка орієнтована головним чином на боротьбу проти тероризму. До її складу входять секретні служби 18 держав, включаючи країни ЄС, Ізраїль, Канаду, США. Провідну роль в цій організації грають секретні служби Моссад, БНД, ЦРУ. По-шосте, Існує ряд міжнародних клубів, які не призначені для того, щоб ділитися стратегічними оцінками ситуації. Вони мають суто операційне призначення. Зокрема, це організація „*Alliance Base*”, до складу якої входять служби зовнішньої і внутрішньої розвідки Німеччини, США, Канади й Франції. Вони ведуть полювання на активістів „*Аль-Каїди*”. Інші клуби мають скоріше технічне призначення. Так, під назвою „*Ешелон*” існує мережа співробітництва в галузі електронної розвідки, призначеної для перехоплення як повідомлень громадського, так і приватного зв'язку на всесвітньому рівні. До „*Ешелону*” входять Австралія, Канада, США, Нова Зеландія, Великобританія [2].

Діяльність ООН щодо вирішення проблеми тероризму проводиться у двох напрямках: 1) розробка заходів, спрямованих на боротьбу з певними видами терористичних акцій; 2) розгляд проблеми міжнародного тероризму в цілому з метою створення єдиної уніфікованої системи нормативних положень і певних заходів у цій сфері. Взагалі, з початку 1960-х років в межах ООН було прийнято 17 законодавчих актів глобального значення, що регулюють міжнародну співпрацю у боротьбі проти тероризму. Наведемо перелік цих основних міжнародних угод: "Конвенція про злочини та деякі інші акти здійснювані на борту повітряних суден" (Токіо, 1963 р.), "Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден" (Гаага, 1970 р.), "Конвенція про боротьбу з незаконними актами спрямованими проти безпеки цивільної авіації" (Монреаль, 1971 р.), "Конвенція про застереження та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів" (Нью-Йорк, 1973 р.), "Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників" (Нью-Йорк, 1979 р.), "Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу" (Відень, 1980 р.), "Протокол про боротьбу із незаконними актами насильства в аеропортах, що обслуговують міжнародну цивільну авіацію який доповнює Конвенцію про боротьбу з незаконними актами спрямованими проти безпеки цивільної авіації" (Монреаль, 1988 р.), "Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства" (Рим, 1988 р.), "Протокол про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки стаціонарних платформ, що розташовані на континентальному шельфі" (Рим, 1988 р.), "Конвенція про маркування пластикових вибухових речовин з метою їх виявлення" (Монреаль, 1991 р.), "Декларація про заходи з ліквідації міжнародного тероризму" (1994 р.), "Декларація, яка доповнює Декларацію про заходи з ліквідації міжнародного тероризму" (1996 р.), "Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом" (1997 р.), "Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму" (1999 р.), Резолюція 1373 (про попередження протидію фінансування тероризму) 2001 р., "Міжнародна конвенція про боротьбу з актами ядерного тероризму" (2005 р.) [3]. Також у 2006 році прийнята глобальна контртерористична стратегія, яка об'єднує всі контртерористичні зусилля різних органів системи ООН. В межах Північно-Атлантичного Альянсу у боротьбі проти тероризму у 2002 р. була прийнята Військова концепція оборони, а пізніше у тому ж році План дій Партнерства проти тероризму [4]. Також на міжнародному рівні розвиток антитерористичного законодавства внесла свій вклад й "Велика вісімка". Питання боротьби з тероризмом і організованою злочинністю обговорюються тут в рамках так званої "Групи Ліон-Рим", що названа так згідно двом самітам у 1996 і 1982 рр. відповідно. До складу даної групи входять як робітники спецслужб, так і поліцейські та юридичні експерти. Вони виносять до розгляду учасників зустрічей "вісімки" питання політики у сфері безпеки, які повинні бути реалізовані компетентними міжнародними організаціями. У 2003 р. "Велика вісімка" прийняла План дій з укріплення міжнародної політичної волі і потенціалу для боротьби з тероризмом. В ньому зафіксовані основні напрями дій країн-членів: лишити терористів засобів для здійснення терактів (фінанси, документи, зброя тощо); відмовляти терористам у наданні притулку (здійснювати судові переслідування й видачу терористів), посилити внутрішні засоби безпеки. Робота в цих напрямках передбачає залучення до співпраці регіональних і міжнародних організацій, наприклад, ВТО, ІКАО, Інтерпол. [5, с. 201]

Усі згадані декларації та законодавчі акти базуються на принципах тісної співпраці в галузі збору та обміну інформацією, пошуку та арешту терористів та їх спільників, видача злочинців, контролю за особливо небезпечними речовинами, протидії фінансуванню й поширенню тероризму. Проте вони не визначають змісту взаємодії під час проведення антитерористичних заходів з локалізації, затримання і ліквідації терористів. Також відсутні визначення власне теракту як загрози міжнародній безпеці, антитерористичної операції як відповідного заходу проти теракту та адекватності збройних сил, які використовує держава, як засобу самооборони. Через це відбувається порушення

міжнародного законодавства щодо умов використання збройних сил на території іншої держави. Всі ці питання свідчать про широке коло проблем, які ще доведеться вирішувати.

Регіональний рівень антитерористичної інституційної системи й законодавства має більш розгалужений комплекс організацій і різноорієнтовані законодавчі документи. У європейському регіоні антитерористична політика формується і реалізується як за допомогою спеціальних груп, так і в межах структурних елементів політичної організації ЄС. Повний список цих спеціальних груп-клубів скласти надзвичайно складно. Існує ціла низка більшою або меншою мірою відомих організацій, що ведуть секретну діяльність. Вони являють собою велику мережу багатобічного співробітництва розвідувальних служб. Так, у сфері боротьби з тероризмом активно діє створена у 1979 р. *Поліцейська робоча група по боротьбі з тероризмом*. Її члени збираються на наради один раз на півроку. Група залучає експертів по боротьбі з тероризмом у різних напрямках. З 1978 р. діє орієнтований на боротьбу з тероризмом *Віденський клуб*. До його складу входять міністри внутрішніх справ, зокрема, Австрії, Німеччини, Італії, Франції, Швейцарії. Особлива увага групи приділяється обміну досвідом щодо методів і форм підготовки спецпідрозділів, підвищенню ефективності боротьби з тероризмом, торгівлею наркотиками, організованою злочинністю. Зокрема, було прийняте рішення про регулярне проведення обміну банками даних на терористичні організації та осіб, підозрюваних у причетності до них. Також досягнуто єдиної думки про необхідність активізації міжнародного співробітництва в боротьбі з тероризмом у зв'язку зі створенням єдиного європейського внутрішнього ринку і відкриття кордонів між країнами ЄС. Намічені кроки подальшого співробітництва між державами, що входять до „Віденського клубу”, і групою по боротьбі з тероризмом „Треві”. Спеціальна група країн Європейського економічного співтовариства „Треві” має у своєму складі чотири робочі групи, одна з яких вивчає загальні питання боротьби з тероризмом, готує документи про загрозу терористичної діяльності в регіоні. Друга займається підготовкою і застосуванням спеціальних підрозділів поліції. Третя відповідає за боротьбу з організованою злочинністю, налагоджує діяльність „європейської наркорозвідки”. Четверта самостійна юридична група досліджує джерела і способи фінансування терористичної діяльності. Боротьбою з тероризмом в Європі ще займаються спеціальні групи „Бернський клуб” і „Зоряна група”. „Бернський клуб”, створений у 1968 р., є інстанцією, яка відповідна за багатобічну співпрацю в галузі контррозвідки, боротьби з розповсюдженням ядерної зброї та ядерних матеріалів, також за співпрацю у боротьбі з тероризмом має те саме призначення, що і згадувані організації, але відрізняється складом учасників. Його членами є голови служб безпеки низки країн Європейського Союзу, а також Норвегії і Швейцарії. Клуб не має статусу юридичної особи і таким чином не зобов'язаний звітувати про будь-що перед будь-якою міжнародною організацією і діє так, як вважають за потрібне розвід служби, що до нього входять. Після терактів 2001 р. „Бернський клуб” створив Антитерористичну групу /GAT/ й надав можливість участі у ній всім антитерористичним службам всіх країн-членів ЄС. Ця група стала в подальшому головною організацією для антитерористичних дій європейських спецслужб. „Зоряна група” створена у 1972 р. з ініціативи карної поліції ФРН з метою координування дій з припинення нелегальних постачань героїну в Європу через Азію і країни Балканського півострова. До складу цієї групи входять Чехія, Словаччина, Польща, Швейцарія, Нідерланди, Бельгія, Австрія. Крім цього діє Європол – організація співпраці між поліцейськими службами держав-членів, перед якими стоять завдання обміну інформацією й досвідом між поліцейськими службами держав ЄС. Всі антитерористичні групи сприяють інформуванню Європейського союзу щодо оцінки терористичної загрози та розробці загальної стратегії у галузі боротьби з тероризмом.

В межах офіційних загальноєвропейських структур за останні 30 років було прийнято більше 20 правових актів з питань боротьби з тероризмом. Початок поклала у

1977 р. Страсбурзька конвенція „Про боротьбу з тероризмом”, яка була спрямована на посилення співпраці країн Європейської Ради. Взагалі, позиція ЄС полягає в тому, що з тероризмом можна й необхідно боротися, дотримуючись прав людини, її основних свобод і принципів верховенства права. У 2002 р. були прийняті три документи. Вони по суті є міжнародним зводом основних принципів, що встановлюють обмеження, яких повинні дотримуватися держави у боротьбі проти тероризму. Сучасна стратегія ЄС сформувалася як реакція на американський підхід. У 2003 р. на саміті ЄС була прийнята Європейська стратегія безпеки. У 2004 р. в результаті засідання Європейської Ради прийняті ще 3 документи, що доповнюють концепцію ЄС у боротьбі з тероризмом: Декларація по боротьбі з тероризмом, Стратегічні цілі Європейського Союзу у боротьбі з тероризмом (План дій) і Декларація про солідарність у боротьбі з тероризмом. Вони орієнтовані на співпрацю в різних напрямках, створення спільної бази даних і регулювання інформаційних потоків, введення загальноєвропейського ордеру на арешт, моніторинг банківських рахунків, узгодження національних законодавств щодо визначення тероризму, покарання, візового контролю та використання біометричних даних. Проте, у документах відсутні принципи і методологія реалізації цих завдань, а отже процес удосконалення міжнародного співробітництва за цими напрямками буде повільним.

Антитерористичними структурами, які охоплюють європейсько-азійський регіон, є, зокрема, *Антитерористичний центр (АТЦ) СНГ*, який створено у 2000 р. і до складу якого входять всі країни СНГ, окрім Туркменістану; *Організація Договору з колективної безпеки (ОДКБ)* та створену у 2005 р. в її межах Робочу групу з питань боротьби проти тероризму, яка включає Росію, Казахстан, Таджикистан, Киргизстан, Вірменію, Білорусь, Узбекистан [6]; *Шанхайська організація співробітництва (ШОС)*, створена у 2001 р. лідерами Китаю, Росії, Казахстану, Киргизстану, Узбекистану і Таджикистану, та включає чотири країни-спостерігачі [7]. В напрямку створення юридичної основи для боротьби з тероризмом кожна з цих організацій веде роботу. Так, АТЦ СНГ у 2004 р. прийняті Закон „Про боротьбу з тероризмом”, який закріплює, зокрема, інформаційну співпрацю в антитерористичній політиці, проведення контртерористичних операцій, відшкодування збитків постраждалим. Закон про „Протидію організаціям та особам, діяльність яких має мету здійснення актів тероризму на території інших держав”, яка здебільшого спрямована на попередження і боротьбу з фінансуванням тероризму і передбачає низку відповідних заходів. Антитерористичну політику ШОС забезпечує прийнята у 2001 р. Конвенція про боротьбу з тероризмом, сепаратизмом, екстремізмом, прийнятий ШОС список терористичних організацій.

Юридична основа боротьби з тероризмом в межах азійсько-африканського регіону забезпечується такими міжнародними організаціями як *Ліга арабських держав (ЛАД)*, *Організація африканської єдності (ОАЄ)*, а також документами, укладеними в результаті багатосторонньої або двосторонньої співпраці між державами регіону. Зокрема, загальним для усіх держав-членів ЛАД став прийнятий у 1996 р. Кодекс поведінки у боротьбі з тероризмом. Наступного року була схвалена загальна Стратегія боротьби арабських країн з тероризмом. Далі у 1998 р. у Каїрі підписана Конвенція про боротьбу з тероризмом. Вона містить вперше прийняте загальноарабське визначення тероризму і визнає право народів на боротьбу за незалежність, в тому числі й збройним шляхом, а також передбачає співпрацю у питаннях видачі, розслідування, обшуків, арештів, отримання документів та інших. Наступного ж року на сесії ЛАД вперше у арабському світі була прийнята спільна декларація, яка засуджувала тероризм [8, с. 277]. А у 2002 р. укладено ще одну Міжарабську угоду про боротьбу з тероризмом. В межах ОАЄ у 1999 р. була підписана Міжафриканську угоду по боротьбі з тероризмом, яка містила загальний підхід до цієї проблеми та питання взаємодії правоохоронних органів. Отже юридична антитерористична база цього регіону розвивається відносно недавно, поступово, має менш розгалужену мережу організацій, головним чином через різницю у підходах країн до питання релігійного екстремізму, яке тут зачіпає майже кожену державу і має у різних

місцевостях свої внутрішні політичні відтінки і складності. Це звичайно знижує ефективність регіонального законодавства. А, отже, широко розвивається міждержавне співробітництво поза межами організацій, особливо це стосується африканських країн. Зокрема, у 1998 р. підписано чотирьохсторонню угоду між Алжиром, Єгиптом, Тунісом і Бахрейном про спільну протидію ісламістському екстремізму. Алжир активно розвиває співпрацю з Францією, має з нею угоду про безпеку, в тому числі й протидію ісламістському екстремізму. Єгипет в свою чергу спирається на співпрацю з США, як юридичну, так і практичну (проводяться спільні заходи щодо переслідування й арешту членів єгипетських терористичних організацій), також він уклав угоди з Великобританією, Індією і Пакистаном щодо видачі терористів. Сьогодні антитерористичні структури мають, зокрема, Японія, Китай, Ізраїль, Палестина, Афганістан, Ірак, Монголія, Таїланд, Філіппіни, Індонезія, Саудівська Аравія, Сирія, Туреччина, Йорданія, Бахрейн, Ємен, Індія, Пакистан, Шрі-Ланка, Єгипет, Марокко, Туніс, Алжир, Нігерія, Кенія, Танзанія, Уганда та інші [9]. З 2001 р. прийняли та удосконалили своє антитерористичне законодавство, зокрема, Японія, Індія, Непал, Уганда, Філіппіни, Туреччина.

Отже міжнародне інституційне забезпечення характеризується розгалуженою мережею здебільшого регіональних організацій, груп, клубів. До того ж, якщо просуватися зі Сходу на Захід цю мережу поступово складає більша кількість організацій і неофіційних груп. Європейські країни мають більший досвід міжнародної інституційної співпраці в антитерористичному напрямку ніж азійські і, тим більше, африканські та охоплюють більшу кількість напрямів взаємодії. Проте важливу роль у її розвитку відіграють неформальні групи, особисті домовленості між представниками держав, особливо щодо питання обміну розвідувальною інформацією, яке хоч і згадується у багатьох законодавчих актах, все ж є одним з найпроблемніших. У регіональній співпраці азійських та африканських країн опора на більш тісні взаємовідносини, кон'юнктуру співпрацю під тиском обставин є ще більшою через різноманітність та плінність державних підходів до ісламізму та відповідних організацій.

Хоча розвиток антитерористичного законодавства показує значну стурбованість країн східного регіону цим явищем. До того ж як на глобальному, так і на регіональному міжнародних рівнях поряд із відсутністю спільного визначення тероризму, його міжнародної форми та інших базових понять, відсутня й чітка методологія спільних антитерористичних дій в результаті чого виникають проблеми з обміном інформацією, пошуком, видачею підозрюваних у причетності до тероризму осіб. Головнішим для як західних, так і східних держав є орієнтація на власне законодавство та антитерористичні інститути. А, отже, для виявлення джерел міжнародних протиріч щодо боротьби з тероризмом слід розкрити національний рівень антитерористичної політики західних і східних держав і провести співвідношення його з міжнародним.

ЛІТЕРАТУРА

1. Антипенко В.Ф. Институциональный механизм борьбы с терроризмом. Формирование правовой базы / В.Ф. Антипенко // Государство и право. – 2004. – № 11. – С. 62–72.
2. Международное сотрудничество западных служб разведки и безопасности [Электронный ресурс] : „Компас” ИТАР-ТАСС. – Режим доступа: <http://www.rodon.org>. – Назва з титул. екрану.
3. Офіційні дані реєстру ООН [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/russian/document.htm>. – Назва з титул. екрану.
4. Офіційні дані реєстру НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nato.int/docu/terrorism/html>. – Назва з титул. екрану.

5. Об эффективности правового обеспечения борьбы с международным терроризмом / [Хабриева Т. Я., Тиунов О. И., Кашепов В. П. и др.] // Организационно-правовые вопросы борьбы с терроризмом / [сост. В. Л. Шульц]. – М., 2006. – С. 196–214.

6. Рахымбеков А. Государства ОДКБ координируют свою деятельность в сфере борьбы с терроризмом и экстремизмом [Электронный ресурс]: КАЗИНФОРМ – Режим доступа: http://www.inform_kz.htm. – Назва з титул. екрану.

7. ШОС утвердил список террористических организаций [Электронный ресурс] : Обзор российской прессы. – Режим доступа: <http://www.fergana.ru/agency/index.htm>. – Назва з титул. екрану.

8. Международный терроризм: борьба за геополитическое господство / [под ред. А. В. Возженикова]. – М.: Эксмо, 2007. – 528 с.

9. Офіційний сайт Федеральної служби безпеки РФ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nak.fsb.ru/nac/cooperation/colleagues.htm>. – Назва з титул. екрану.

Целуйко М.Е.

МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПРАВОВЫЕ И ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ АНТИТЕРРОРИСТИЧЕСКОЙ ПОЛИТИКИ

Статья раскрывает деятельность основных международных антитеррористических институтов на двух уровнях: глобальном и региональном. Последний представлен западным и восточным регионами. Отмечаются структура организаций, групп, опыт и направления работы, существующие проблемы. Рассматриваются антитеррористические законодательные акты, лежащие в основе деятельности международных институтов.

Ключевые слова: терроризм, международные антитеррористические организации, международные антитеррористические законодательные акты.

Tseluyko M.

INTERNATIONAL LEGAL AND INSTITUTIONAL BASIS OF ANTITERRORIST POLITIC

This article exposes activity of basic international antiterrorist institutes at two levels: global and regional. The last is presented with western and east regions. The structure of organizations, groups, experience and work assignments, existent problems are discussed in this article. Antiterrorist legislative acts, lyings in basis of activity of international institutes, are considered.

Key words: terrorism, international antiterrorist organisations, international antiterrorist legislative acts.